IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury**
(nr 41)
z dnia 15 września 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 41)

15 września 2020 r.

Komisja Infrastruktury, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (druk nr 562).

W posiedzeniu udział wzięli: **Andrzej Bittel** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Pachowski** główny specjalista w Departamencie Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli, **Ignacy Góra** prezes Urzędu Transportu Kolejowego wraz ze współpracownikami, **Mateusz Izydorek vel Zydorek** dyrektor biura Klastra LUXTORPEDA 2.0.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Grabarczyk**, **Wojciech Paluch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Witam bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Infrastruktury. Witam panie i panów posłów. Witam pana ministra Andrzeja Bittela wraz ze współpracownikami oraz wszystkich innych zaproszonych gości.

Informuję, iż posiedzenie Komisji zostało zwołane przez panią marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu, po zasięgnięciu opinii przewodniczącego Komisji i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Informuję również, iż zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji przez posłów i gości należy wysłać na adres e-mail państwu znany. W związku z ograniczeniem wideokonferencji do 15 osób, proszę, aby użytkownicy systemu, posłowie oraz goście wdzwaniali się do systemu wideokonferencji jedynie wtedy, gdy zabierają głos, a posiedzenie Komisji śledzili na stronie sejmowej lub w aplikacji do głosowania. Jednocześnie informuję, że w przypadku gdy liczba użytkowników osiągnie 15, Ośrodek Informatyki będzie arbitralnie usuwać pojedynczych użytkowników niezabierających głosu w danym momencie, celem zrobienia miejsca w systemie dla użytkowników, którym przewodniczący w danym momencie głosu udzieli. Przeczytałem nowe zasady.

Zwracam się do państwa posłów obecnych zarówno na sali, jak i do tych, którzy uczestniczą w posiedzeniu zdalnie, aby zalogowali się i wzięli udział w głosowaniu sprawdzającym kworum. Przystępujemy do głosowania. Proszę o wyświetlenie pulpitu. Kody do logowania przyszły rano przez SMS. Sprawdzimy kworum, aby nie tracić czasu, a później wyjaśnimy sytuację. Pana posła doliczymy do kworum. Proszę o wyświetlenie pulpitu do głosowań i naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku. Kworum wynosi 13 posłów. Gdy będziemy gotowi proszę o wyświetlenie wyników. Stwierdzam kworum. Głosowało 25 posłów.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia zgodnie z przedstawionym porządkiem będzie pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (druk nr 562).

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Informuję, iż marszałek Sejmu skierowała w dniu 14 sierpnia 2020 r. rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym do Komisji Infrastruktury celem pierwszego czytania. Jednocześnie na podstawie art. 95b regulaminu Sejmu wyznaczyła termin przedstawienia sprawozdania do dnia 15 września br. Proponuję przystąpić do pierwszego czytania projektu

ustawy. Nie słyszę sprzeciwu. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie zasad ogólnych ustawy, następnie ewentualne zadawanie pytań przez posłów i odpowiedzi przedstawiciela wnioskodawców.

Prosiłbym pana ministra o zwięzłe zaprezentowanie i uzasadnienie projektu ustawy.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Andrzej Bittel:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, mam zaszczyt w imieniu rządu Rzeczypospolitej przedstawić projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym. To kolejny krok na trudnej ścieżce wdrażania czwartego pakietu kolejowego. Zwracam uwagę, że część rynkową Wysoki Sejm wdrożył i ten etap mamy za sobą. Teraz przechodzimy do części technicznej.

Pierwszym krokiem jest przedmiotowa ustawa – jak to mówią biurokraci – która stanowi regulacje związane z częścią techniczną czwartego pakietu kolejowego. Przyjęliśmy konieczność wdrożenia czwartego pakietu w dwóch częściach. Ta pierwsza dotyczy jednostek notyfikowanych i wyznaczonych, które regulujemy tu w dużym uproszczeniu zgodnie z szóstym rozdziałem dyrektywy. Po analizie przepisów, które już są w naszym porządku prawnym, zawarte w systemach ocen zgodności nadzoru rynku, kwestie, które nie zostały uregulowane w tym zakresie, regulujemy w tym projekcie.

Dodatkowo wprowadzamy – w części jednostek notyfikowanych – zgodnie z rozdziałem szóstym dyrektywy do prawodawstwa krajowego przepisy dotyczące jednostek wyznaczonych. Te jednostki to takie, które są odpowiedzialne za wykonywanie oceny zgodności podsystemów z właściwymi krajowymi specyfikacjami technicznymi, dokumentami normalizacyjnymi, które mają za zadanie działać w ramach interoperacyjności systemu kolei. Celem jest również zapewnienie ciągłości działań tym jednostkom.

To kluczowe zmiany w tej ustawie. Można powiedzieć, że trzy bardzo ważne punkty to dodanie wymogu posiadania osobowości prawnej przez ubiegające się o notyfikacje jednostki oceniające zgodność, dodanie nowych wymagań odnoszących się do procedury oceny zgodności wydawania certyfikatów weryfikacji i reguły dotyczące wyznaczania i funkcjonowania jednostek wyznaczonych, o których mowa w art. 45 dyrektywy.

Bardzo proszę Wysoką Komisję o sprawne przeprocedowanie projektu i w konsekwencji przyjęcie go przez Sejm na posiedzeniu plenarnym. W razie pytań jesteśmy gotowi do udzielenia wszelkich odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Czy są głosy w dyskusji?

Proszę bardzo, pan poseł Mirosław Suchoń.

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Panie przewodniczący, gratuluję ministerstwu, któremu udało się uniknąć przekroczenia terminu, który był określony. COVID pomógł i stało się tak, że rząd przedstawił przedmiotowy projekt w terminie. Gdyby to było w normalnym trybie, bylibyśmy już sporo po terminie i prawdopodobnie należałoby coś z tym zrobić, panie ministrze, żeby jednak te przepisy, zwłaszcza takie techniczne, które wymagają dostosowania przepisów do reguł obowiązujących w całej Europie, były wprowadzane do naszego systemu prawnego niezwłocznie.

Panie ministrze, mam pytanie, które odnosi się nie do ustawy, ale do rozporządzenia. Rozporządzenie precyzuje m.in. wysokość opłat za przeprowadzenie niektórych czynności. Oczywiście jest ono dołączone w sposób informacyjny. Mam sugestię. Być może, doceniając te wszystkie zniżki w §3, które są w przypadku wnoszenia opłat przez tych, którzy eksploatują w celach rekreacyjno-wypoczynkowych koleje wąskotorowe i pociągi retro, czy nie powinny one być większe? Z reguły są to takie elementy infrastruktury regionalnej, które pozwalają napędzać turystykę w regionie lub są pewną atrakcją turystyczną. Z reguły nie są to organizacje, koleje nastawione na osiągnięcie niebotycznych zysków, a raczej stworzone w celach rekreacyjnych, które powodują, że regiony, zwłaszcza te położone dalej od stolicy, zyskują na atrakcyjności. Doceniając fakt, że ministerstwo w tym projekcie wyszło z pewną propozycją obniżenia opłat w stosunku do tych organizacji, czy nie powinny być zdecydowanie obniżone, a może te koleje nawet powinny być zwolnione z tych opłat? Tak jak powiedziałem, nie chodzi tu o zarobek, ale często o pełnienie funk-

cji społecznej lub rekreacyjnej. Nawet jeśli jest to 10–20% zniżki, to od wartości wyrażonej w euro w kilku tysiącach to bardzo poważny wydatek. Mam prośbę do ministerstwa o przeanalizowanie tego tematu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Czy są jeszcze jakieś głosy?

Proszę, pan poseł Sośnierz.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Mam przeciwne przypuszczenie. Jeśli będziemy nierówno traktować podmioty ze względu na to, że część z nich prowadzi bardziej działalność rozrywkową – bo rozumiem, że taka jest intencja – niż transportową, to za chwilę pojawi się uzasadniony żal z punktu widzenia podmiotów, które prowadzą dużo bardziej istotną działalność ze społecznego punktu widzenia, czyli regularnego transportu. Dlaczego one mają być dyskryminowane i płacić wyższe stawki? Wydaje mi się, że idziemy w złym kierunku. Stawki powinny być niezależne od tego, jaki to podmiot i jednakowe dla wszystkich.

Poseł Mirosław Suchoń (KO):

Być może powinny być dostosowane do przychodów, panie pośle. Jeśli na to popatrzymy od tej strony, to mój argument jest absolutnie uzasadniony. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję. Proszę pana ministra o ustosunkowanie się do uwag.

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:

Dziękuję bardzo za sugestie obu panów posłów. Z całą pewnością na etapie czwartopakietowej części technicznej oba te głosy będą się liczyły w rozważaniach. Tu dodajemy tylko jednostkę wyznaczoną w zakresie opłat. Oznacza to, że na kolejnym etapie pochylimy się również nad treścią rozporządzenia, ale w tej chwili nie będę przesądzał, w którym kierunku pójdą zmiany.

Jeśli chodzi o drugą kwestię, Komisja Europejska przesunęła termin i w związku z tym zmieściliśmy się w czasie. Można też powiedzieć, co z całą pewnością będzie prawdą, że koronawirus utrudnił działania związane z przygotowywaniem tego typu specjalistycznych projektów ustaw. Być może, gdyby nie koronawirus, to może zmieścilibyśmy się w tym pierwszym terminie. Starałbym się patrzeć na ten medal z dwóch stron. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Nie słyszę więcej głosów w debacie ogólnej. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Zgodnie z art. 95d ust. 1 poprawkę do projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej może zgłosić grupa co najmniej 3 posłów w formie pisemnej.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie słyszę.

Proponuję, abyśmy rozpatrywali projekt zmianami w poszczególnych artykułach. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, tak będziemy procedowali. Sprzeciwu nie słyszę.

Czy są uwagi do zmiany pierwszej art. 1? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mamy pytanie do zmiany pierwszej do lit. b, w której definiujemy jednostkę wyznaczoną jako podmiot wyznaczony do przeprowadzania oceny zgodności podsystemów. Chcielibyśmy zauważyć, że w kolejnych zmianach, np. w zmianie nr 4, która dotyczy art. 26ca i dodawanego ust. 1a, jeśli mówimy już o ocenie zgodności z właściwymi krajowymi specyfikacjami technicznymi i dokumentami, mowa o „dokonywaniu” takiej oceny przez jednostkę wyznaczoną, a nie o „przeprowadzaniu”.

Dlatego chcielibyśmy zapytać w odniesieniu do konsekwencji terminologicznej posługiwania się tym sformułowaniem, czy właściwe jest „dokonywanie” czy „przeprowadzanie”. Pragnę zauważyć, że w art. 2 w przepisie przejściowym tego projektu również jest mowa o „przeprowadzaniu”. Wydaje się nam, że należy konsekwentnie posługiwać się albo jednym, albo drugim terminem. W tym przypadku moglibyśmy dokonać stosownej korekty albo zrobić

to dopiero w kolejnym przepisie dotyczącym art. 25ca ust. 1. Prosilibyśmy stronę rządową, z uwagi na fakt, iż projekt wdraża dyrektywę, abyśmy posługiwali się tą samą siatką pojęć.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Proszę przedstawiciela rządu o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:

Dziękuję za tę uwagę. Rekomendacja byłaby, aby konsekwentnie wprowadzić słowo „przeprowadzanie” w przepisach.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie.

Mam nadzieję, że nie będzie sprzeciwu, jeśli złożę wniosek, aby upoważnić Biuro Legislacyjne do dokonywania oczywistych korekt legislacyjnych. Nie ma sprzeciwu.

Czy są uwagi do zmiany nr 2? Nie słyszę.

Czy są uwagi do zmiany nr 3 w art. 1? Nie słyszę.

Czy są uwagi do zmiany nr 4? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Sygnalizuję jedynie, że tu również będzie dokonana przez Biuro Legislacyjne korekta, jeśli chodzi o doprecyzowanie pewnych pojęć w odniesieniu do zgodności podsystemu oraz jak wspomniałem przy zmianie pierwszej, że będzie ona „przeprowadzana” przez jednostkę wyznaczoną.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dobrze. Dziękuję. Czy do zmiany nr 5 są uwagi? Nie słyszę.

Czy do zmiany nr 6 są uwagi? Nie słyszę.

Czy do zmiany nr 7 są uwagi? Nie słyszę.

Czy do zmiany nr 8 są uwagi? Nie słyszę.

Czy do zmiany nr 9 są uwagi? Nie słyszę.

Czy do zmiany nr 10 są uwagi? Nie słyszę.

Czy do art. 2 są uwagi? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Szanowni państwo, panie przewodniczący, chcielibyśmy zwrócić uwagę, że przepis art. 2 jest stricte przejściowym. Mamy pytanie do strony rządowej, czy nie należy rozważyć ograniczanie w czasie możliwości wykonywania przez te jednostki notyfikowane ocen co do zgodności z przepisami krajowymi. W przepisach określono, że do czasu wyznaczenia przez prezesa UTK podmiotu do wykonywania zadań jednostki wyznaczonej, zgodnie z art. 25ie ustawy zmienianej do przeprowadzenia oceny zgodności podsystemów na zgodność z właściwymi krajowymi specyfikacjami technicznymi i dokumentami normalizacyjnymi… Mógłbym dokończyć brzmienie tego przepisu, ale kluczem jest pytanie, czy w związku z tym wyznaczenie odbywa się na wniosek. Naszym zdaniem może tu dojść do sytuacji, w której obecnie działające jednostki notyfikowane będą mogły bez akredytacji i wyznaczenia wykonywać oceny na zgodność z przepisami krajowymi de facto w nieskończoność. Dopóki taka jednostka notyfikowania nie wystąpi o wyznaczenie, co nie musi być w jej interesie, będzie mogła ona działać jako jednostka wyznaczona. Projektowane regulacje mogą naszym zdaniem implikować ryzyko, że podmioty, o których mowa w art. 23b i jednostki notyfikowane na podstawie art. 25i nie wystąpią o taką akredytację i wyznaczenie. Może warto byłoby rozważyć wskazanie odpowiedniego okresu, przez analogię, tak jak w art. 4, który mógłby umożliwić wskazanym jednostkom wykonywanie tych zadań dłużej, niż we wskazanym art. 2. Wydaje się nam, że w przeciwnym razie taka nowelizacja w pewnym sensie może okazać się trochę bezskuteczna, gdyż podmioty te wykonywałyby dotychczasowe zadania naszym zdaniem bezczasowo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie. Proszę stronę rządową o ustosunkowanie się.

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:

W mojej ocenie nie ma takiego ryzyka. Jednostki notyfikowane, aby wszyscy mieli świadomość, to: Instytut Pojazdów Szynowych „TABOR", Instytut Kolejnictwa i Transportowy Dozór Techniczny. To podmioty z domeny publicznej, które dołożą z pewnością wszelkich starań, wraz z Urzędem Transportu Kolejowego, aby dopełnić tych wszystkich nowych formalności w jak najkrótszym możliwym czasie. Zastanawiamy się, jaki czas jest możliwy, ale w tych zmiennych i dynamicznych okolicznościach, które teraz występują, uznaliśmy, wiedząc, że to podmioty zaufania publicznego, bo wykonujące czynności niezwykle istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa systemu, z całą pewnością w najkrótszym możliwym terminie, realizując też swój interes ekonomiczny, z całą pewnością dopełnią nowych procedur. Takie jest moje stanowisko i prosiłbym o pozostawienie tego artykułu bez zmian.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję serdecznie.

Czy są jakieś inne uwagi odnośnie do art. 2? Nie słyszę.

Czy są uwagi do art. 3? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, projektowany art. 3 naszym zdaniem może doprowadzić do kolizji z obowiązującymi przepisami. Mam na myśli tu rozporządzenie 250/2019 o wzorach certyfikatów weryfikacji i rozporządzenie 424/2020 o szczegółowych warunkach udzielania odstępstw od stosowania TSI. Wskazane przeze mnie przepisy unijne obowiązują bezpośrednio od września i października bieżącego roku i stosuje się je do wszystkich – co pragnę podkreślić – postępowań w nich określonych. Dlatego projektowany art. 3 budzi naszym zdaniem wątpliwości, a wręcz obawy, które przepisy należy stosować: dotychczasowe czy też nowe, unijne. Postulujemy rozważenie skreślenia art. 3.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:

Dziękuję bardzo za tę uwagę. Proponujemy pozostawić ten przepis bez zmian. Z całą pewnością, jeśli wyniknęły jakieś komplikacje, to pierwszeństwo w stosowaniu będą miały normy zawarte w rozporządzeniu Unii Europejskiej i to one znajdą zastosowanie. Z uwagi na toczące się postępowanie uważamy, że taki przepis się nam przyda i będzie mógł zafunkcjonować w porządku prawnym. Proponuję pozostawić to bez zmian. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję. Nie słyszę więcej uwag do art. 3.

Czy do art. 4 są jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Drobna kwestia. Z formalnoprawnego punktu widzenia pragniemy zwrócić uwagę, że wnioskodawcy zaproponowali, aby ustawa wchodziła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Rozumiemy uzasadnienie, które było dołączone do projektu ustawy, ale prosilibyśmy o rozważenie wydłużenia vacatio legis stosownie do obowiązującej ustawy o zgłaszaniu aktów normatywnych o 14 dni. To typowy okres vacatio legis dla projektów ustaw.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:

Wszyscy, którzy są zainteresowani wejściem w życie tej ustawy, z całą pewnością niezwykle wnikliwie obserwują proces ustawodawczy. Część z tych podmiotów było aktywnymi uczestnikami procedury pisania tej ustawy. Chcemy, aby weszła natychmiast, aby jak

najszybciej można było podjąć stosowne czynności. W związku z tym proponuję pozostawić przepis bez zmian.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję. Nie słyszę innych uwag.

Czy do art. 5 są jakieś uwagi? Nie.

Dziękuję serdecznie. Rozpatrzyliśmy projekt ustawy. Musimy go przegłosować. Proszę o wyświetlenie pulpitu do głosowań. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Głosowało 25 posłów: za było 15, przeciw 2, wstrzymało się 8 posłów. Stwierdzam, iż Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

Musimy dokonać wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, aby był nim przewodniczący Piotr Król. Czy wyraża pan zgodę?

Poseł Piotr Król (PiS):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Czy są inne kandydatury? Nie słyszę zgłoszeń. Czy jest sprzeciw wobec wyboru pana posła Piotra Króla na stanowisko posła sprawozdawcy? Nie słyszę.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie.

Przepraszam, wyświetliły się złe wyniki. Te są bardziej korzystne dla projektu ustawy. Głosowało 32 posłów: za było 31, przeciw nikt, a wstrzymał się 1 poseł. Nie zmienia to rekomendacji Komisji. Na tym zamykam posiedzenie.